

ข่าวเด่นประจำเดือน จากกลุ่มประเทศนอร์ดิก (Monthly News from Nordics)

รวบรวมโดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโคเปนเฮเกน

กรกฎาคม 2569

กฎคาร์บอนใหม่ของ EU เผชิญแรงต้านจากสวีเดนและฟินแลนด์

คณะกรรมการยุโรปได้เสนอปรับแก้ระบบซื้อขายสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสหภาพยุโรป หรือ EU Emissions Trading System: ETS โดยชะลออัตราการลดจำนวนสิทธิปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในตลาด แม้คณะกรรมการฯ จะระบุว่าเป็นการปรับทางเทคนิคเพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมยุโรปรักษาความสามารถในการแข่งขัน แต่บทวิเคราะห์ประเมินว่า ข้อเสนอดังกล่าวอาจทำให้มีสิทธิปล่อยคาร์บอนเพิ่มขึ้นตลอดอายุของระบบประมาณ 2.4 พันล้านตัน และเลื่อนช่วงเวลาที่การออกสิทธิใหม่จะยุติลงจากราวปี 2040 ไปเป็นประมาณปี 2050

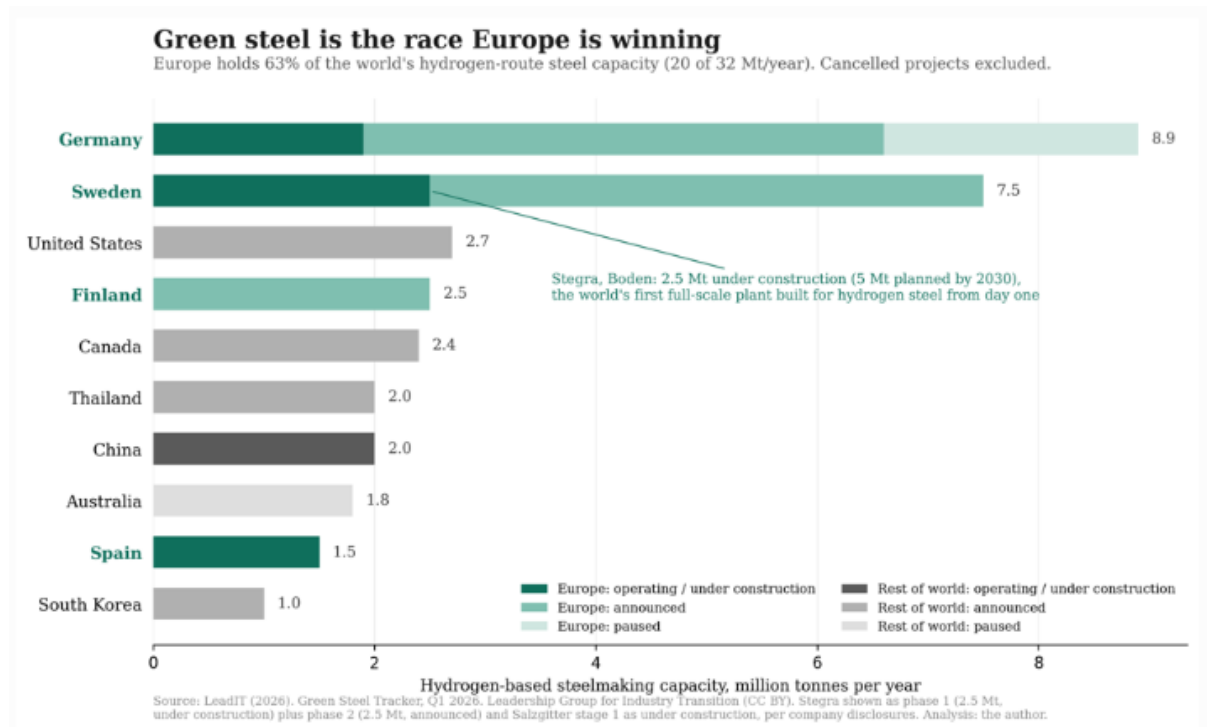
ปัจจุบัน ETS ครอบคลุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกประมาณร้อยละ 40 ของสหภาพยุโรป และเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การปล่อยก๊าซจากภาคอุตสาหกรรมและพลังงานลดลงประมาณครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับปี 2005 ภายใต้กฎหมายเดิม จำนวนสิทธิปล่อยคาร์บอนจะลดลงร้อยละ 4.3 ต่อปี และเพิ่มเป็นร้อยละ 4.4 ตั้งแต่ปี 2028 อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอใหม่กำหนดให้ลดลงเพียงร้อยละ 3.7 ต่อปีตั้งแต่ปี 2031 และเหลือร้อยละ 1.7 ตั้งแต่ปี 2036 ขณะเดียวกัน ยังเสนอขยายระยะเวลาการให้สิทธิปล่อยฟรีแก่ภาคอุตสาหกรรมหนักจากเดิมที่มีกำหนดยุติในปี 2034 ไปจนถึงปี 2038

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจส่งผลให้ต้นทุนการปล่อยคาร์บอนของอุตสาหกรรมที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลเพิ่มขึ้นช้ากว่าที่คาด และลดแรงจูงใจในการลงทุนเทคโนโลยีสะอาด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเหล็กสีเขียวในสวีเดนตอนเหนือ เช่น โครงการของ Stegra และ SSAB ซึ่งลงทุนรวมกันประมาณ 11,000 ล้านยูโร เพื่อผลิตเหล็กโดยใช้ไฮโดรเจนแทนถ่านหิน โมเดลธุรกิจของโครงการเหล่านี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานว่า ราคาและข้อจำกัดด้านคาร์บอนจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้เหล็กที่ใช้ถ่านหินสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคต

ทั้งนี้ บทวิเคราะห์จาก Forbes ระบุว่า ข้อเสนอของคณะกรรมการฯ อาจเปิดทางให้มีสิทธิปล่อยคาร์บอนเพิ่มขึ้นระหว่างประมาณ 2.1–2.6 พันล้านตัน ขณะที่แบบจำลองผลกระทบของคณะกรรมการยุโรปเองประเมินว่า ภายใต้แนวทางใหม่ อาจมีการปล่อยก๊าซสะสมเพิ่มขึ้นประมาณ 911 ล้านตันภายในปี 2040 แม้สิทธิปล่อยเพิ่มเติมจะไม่เท่ากับการปล่อยจริงทั้งหมด เนื่องจากยังมีกลไกสำรองเพื่อรักษาเสถียรภาพตลาด

Monthly News from Nordic Disclaimer: ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโคเปนเฮเกน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดใด ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

การดูดกลับคาร์บอน และการใช้คาร์บอนเครดิตระหว่างประเทศ แต่ทิศทางโดยรวมชี้ว่า ภาคอุตสาหกรรมจะได้รับสิทธิปล่อยก๊าซมากขึ้น เป็นเวลานานขึ้น และอาจเผชิญราคาคาร์บอนที่ต่ำลง

ภาพ: กำลังการผลิตเหล็กที่ใช้ไฮโดรเจนของแต่ละประเทศ (หน่วย: ล้านตันต่อปี) แบ่งตามสถานะของโครงการ

ทั้งนี้ ปัจจุบันยุโรปมีสัดส่วนประมาณ 2/3 ของกำลังการผลิตทั่วโลกที่ยังดำเนินโครงการต่อ และยังคงสัดส่วนส่วนใหญ่ของโครงการที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างจริง

โรงงานของบริษัท Stegra ที่เมือง Boden ประเทศสวีเดน เป็นโรงงานขนาดใหญ่แห่งแรกของโลกที่ออกแบบมาเพื่อผลิตเหล็กด้วยไฮโดรเจนตั้งแต่เริ่มต้น ปัจจุบันมีกำลังการผลิต 2.5 ล้านตันต่อปีอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และมีแผนเพิ่มเป็น 5 ล้านตันต่อปีภายในปี 2573

แหล่งข้อมูล: LeadIT (2026), Green Steel Tracker, Q1, 2026

ทั้งนี้ ข้อเสนอนี้ได้รับเสียงคัดค้านจากรัฐบาลและภาคอุตสาหกรรมในสวีเดนและฟินแลนด์ ซึ่งเห็นว่าเป็นการเปลี่ยนกติกากลางทางและสร้างความเสียเปรียบให้แก่บริษัทที่ลงทุนลดคาร์บอนล่วงหน้า นายกรัฐมนตรีสวีเดน และฟินแลนด์เตือนว่า การลดความเข้มงวดของ ETS อาจส่งผลเสียให้กับผู้ประกอบการที่เป็นผู้บุกเบิก และยังส่งสัญญาณเชิงลบต่อนักลงทุน เนื่องจากความไม่แน่นอนด้านนโยบายจะทำให้บริษัทต้องเพิ่มค่าความเสี่ยงในการตัดสินใจลงทุนในโครงการสีเขียวของยุโรป

Monthly News from Nordic Disclaimer: ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโคเปนเฮเกน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดใด ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอใหม่นี้ยังมีมาตรการเชิงบวก เช่น การกำหนดให้สิทธิปล่อยฟรีบางส่วนเชื่อมโยงกับการลงทุนลดคาร์บอน การกำหนดให้ประเทศสมาชิกนำรายได้จาก ETS อย่างน้อยครึ่งหนึ่งไปใช้สนับสนุนการเปลี่ยนผ่านภาคอุตสาหกรรม และการจัดตั้งธนาคารเพื่อการลดคาร์บอนในภาคอุตสาหกรรมวงเงิน 100,000 ล้านยูโร นอกจากนี้ ยังมีแผนขยายระบบให้ครอบคลุมเรือขนาดเล็ก เทียบบินเพิ่มเติม และการเผาขยะมากขึ้น

ที่มาของข่าว: Forbes

บทวิเคราะห์ผลกระทบต่อไทย ข้อเสนอแนะ โอกาสแนวทางและความคิดเห็น

ข้อเสนอปรับลดความเข้มงวดของระบบซื้อขายสิทธิการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของสหภาพยุโรปอาจส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการส่งออกสินค้าไทยไปยังสวีเดน ฟินแลนด์ และเดนมาร์ก ในระยะสั้น การชะลอการลดจำนวนสิทธิปล่อยคาร์บอนและการขยายเวลาการจัดสรรสิทธิฟรีอาจช่วยลดแรงกดดันด้านต้นทุนให้แก่ภาคอุตสาหกรรมยุโรป โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเหล็ก โลหะ พลังงาน การเดินเรือ และการผลิตที่ใช้พลังงานสูง อย่างไรก็ตาม หากราคาคาร์บอนปรับตัวลดลงหรือเพิ่มขึ้นช้ากว่าที่คาด อาจทำให้การลงทุนในเทคโนโลยีสะอาดและโครงการอุตสาหกรรมสีเขียวในกลุ่มประเทศนอร์ดิกชะลอตัว ซึ่งอาจกระทบต่อความต้องการนำเข้าสินค้าและบริการจากไทยที่เกี่ยวข้องกับพลังงานหมุนเวียน ชิ้นส่วนอุตสาหกรรมสีเขียว ระบบไฟฟ้า วัสดุคาร์บอนต่ำ และบริการด้านสิ่งแวดล้อม

ในอีกด้านหนึ่ง การผ่อนคลायกฎ ETS ไม่ได้หมายความว่าข้อกำหนดด้านความยั่งยืนของตลาดสหภาพยุโรปจะลดความสำคัญลง เนื่องจากสวีเดน ฟินแลนด์ และเดนมาร์กยังคงเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญกับการลดคาร์บอน การจัดซื้ออย่างรับผิดชอบ และการตรวจสอบข้อมูลสิ่งแวดล้อมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ผู้ส่งออกในกลุ่มเหล็กและโลหะ ผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติก เคมีภัณฑ์ ชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องจักร อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ เฟอร์นิเจอร์ และสินค้าอาหาร จึงยังต้องเตรียมข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การใช้พลังงาน แหล่งที่มาของวัตถุดิบ และระบบตรวจสอบย้อนกลับ โดยเฉพาะสินค้าที่อยู่ภายใต้มาตรการปรับคาร์บอนก่อนข้ามพรมแดนของสหภาพยุโรปหรือถูกกำหนดให้รายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมจากผู้ซื้อในยุโรป

โอกาสสำหรับผู้ประกอบการยังคงอยู่ในกลุ่มสินค้าและบริการที่ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการเปลี่ยนผ่านของภาคอุตสาหกรรมนอร์ดิก เช่น ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ประหยัดพลังงาน ระบบควบคุมอัตโนมัติ แบตเตอรี่และส่วนประกอบ วัสดุน้ำหนักเบา บรรจุภัณฑ์หมุนเวียน ซอฟต์แวร์บริหารพลังงาน ตลอดจนบริการวิเคราะห์คาร์บอนและการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันด้วยประสิทธิภาพ คุณภาพ ความสามารถในการส่งมอบ และข้อมูลด้านความยั่งยืนที่ตรวจสอบได้ มากกว่าพึ่งพาการแข่งขันด้านราคาเพียง

Monthly News from Nordic Disclaimer: ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโคเปนเฮเกน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดใด ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

อย่างเดียว รวมทั้งควรแสวงหาความร่วมมือกับผู้นำเข้า ผู้ผลิต และผู้พัฒนาเทคโนโลยีในกลุ่มประเทศนอร์ดิก เพื่อเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมคาร์บอนต่ำในระยะยาว

ทั้งนี้ ข้อเสนอดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการเจรจาและอาจมีการปรับเปลี่ยนก่อนบังคับใช้ ผู้ประกอบการที่สนใจสามารถติดตามทั้งทิศทางของระบบ ETS ราคาสิทธิการปล่อยคาร์บอน การดำเนินมาตรการ CBAM และนโยบายอุตสาหกรรมสีเขียวของแต่ละประเทศอย่างใกล้ชิด แม้การผ่อนปรนกฎอาจลดแรงจูงใจบางส่วนในระยะสั้น แต่ทิศทางหลักของกลุ่มประเทศนอร์ดิกยังคงมุ่งสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ ผู้ส่งออกสามารถเร่งพัฒนาระบบวัดและลดคาร์บอน ยกระดับมาตรฐานการผลิต และจัดทำข้อมูลสิ่งแวดล้อมให้พร้อมได้ เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันและรองรับกฎระเบียบของสหภาพยุโรปที่มีแนวโน้มซับซ้อนมากขึ้น

Monthly News from Nordic Disclaimer: ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และการเผยแพร่ข้อมูลเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจเท่านั้น โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโคเปนเฮเกน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดใด ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำข้อมูลนี้ไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด